

Kører man igennem Pyrenæerne kan man ikke komme uden om Fyrstedømmet Andorra. En miniputstat med kun 70.000 indbyggere, som himlen har foræret et gigantisk landskab, som bare for 40 år siden lige var tilstrækkelig nok til at forsyne indbyggerne med det nødvendige. Og ikke mere.

Tekst og Lay-Out: Hans Duggen, Campisternes Rejseportal.

Natur pur langs en enkelt vej

Fra Frankrig kommer man over det 100 m høje pas "Pas de la Casa" ind i landet, men fortsætter dog endnu længere op til Port d'Envalina ind i Valinadalen. Floden af samme navn flyder her igennem i retning mod Spanien. Engang hed strækningen "Den grønne vej". I dag er der kun et enkelt produkt tilbage af det engang blomstrende bondelandskab. Det hedder tobak.

Fra helvede kom så nok den plan med at forvandle fyrstedømmet til et indkøbsparadis. Vejen blev tilplastret med beton, huse og 4000 forretninger. Mange spurgte sig "Hvem vil dog besøge sådan et sted", men de måtte hurtigt

sande, at det ikke kun var nysgerrige turister, der begav sig til landet under himmelens rand.

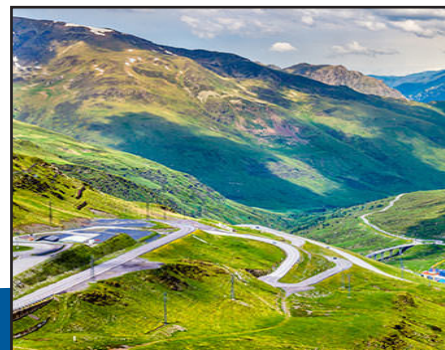
På rejsen dertil ses dusinvis af busser, der kører deres menneskelige fragt så langt som fra Paris, Sydtyskland

og Svejts. For at slippe dem løs til det ultimative shoppingcirkus. I samme retning piner der sig i snesevis af 30 tons tunge truckere op ad de lange og stejle bjergveje og bringer whisky og cigaretter op til forretningerne.

Indholdet fragtes derefter tilbage ad samme vej af den tusindtallige shopperskare.. Skal man sige det mere nøjagtig: varerne tilbagelægger en gevaldig omvej! Alt dette skaber en masse arbejdspladser,

“**Snoede veje op og ned til og fra Andorras hovedby, Andorra la Vella.**”

lige fra chofførerne af lastbiler og busser til en hærs-kare af gæstearbejdere, som pakker varerne ud og ind. Ikke mindst også de franske og spanske toldere, der indtager hver eneste bus og personbil med spørgsmålet "Har de alkohol og cigaretter at fortolde?".

I den lille landsby Canillo finder man ikke langt fra vejen et vidne fra det gamle Andorra denne lille kirke:

Sant Joan des Castelles, typisk romansk kirke fra det 11. årh.

Der findes en parkeringsplads ved kirken, kirkedøren var låst, da vi ankommer, så vi gik en tur omkring bygningen og beundrede detaljerne. Vi syntes ikke, at døren så særlig stabil ud og skubbede lidt forsigtigt til den. Højlydt knirkende går den op og vi kunne glæde os ved synet af det ældgamle alter. Der kravlede et par unge damer rundt med pensel og vat i hånden; de bemærker os ikke engang. Her i Canillo findes en lille sidevej, hvorfra man kan komme til bjerglandsbyen El Serrat, 1540 m.o.h. og vejen skulle have noget af sit gamle udseende tilbage. Vi finder kun en mængde nye feriebyer, der vist kun har åbent om vinteren. Alt er lukket ned og vinduerne på gadeplan og højere op er forsynet med kraftig afspærring af tykt træ. Vi fandt alligevel et par gode udsigtspunkter og også en sæterhytte, hvor en ko, forsynet med tydelige EU-numre gnaskede lystigt løs af det saftige græs. Mælke- og ostebonden findes altså stadig i Andorra!.

Tilbage i byen ser vi et skilt ved restauranten: Menu 10 Euro. Det kunne vi ikke stå for. Den ulastelig sortklædte tjener førte os til et bord ved vinduet med fin udsigt. "Menu" spurgte han og vi nikkede bekræftende. Derefter flyder en spansk ordstrøm ud af munden på ham og da

han bemærker, at vi ikke forstod noget som helst, slog han over i fransk med samme hastighed. Det forstod vi ganske vist heller ikke, men vi nikkede og han griflede flittigt noget ned på sin blok. Vi aner uråd, de 10 Euro holder vist ikke. Der kom rødvin på bordet, lidt tomatsaft og en lille øl. Franskbrød og salami kommer også. Det måtte være de sædvanlige småting, som der skal betales ekstra for. Så kommer der linsesuppe og bagefter hovedretten med forel, fint indpakket i en dejlig skinke. Vi var mætte og skulle til at betale, men nej - vi skulle lige have desserten med! Et par tykke strimler honningmelon bliver der disket op. Også til regningen, mine damer og herrer: prisen på 10 Euro holdt!

Ved nabobordet vender damen sig om: "Sig mig, er i danske? Hun ventede ikke på, at vi svarede, men fortsatte ufortrødent "Jo, jeg bor her. Hvad mener De, synes De om Andorra?, Nej, de bygger på livet løs og vi føler os efterhånden ikke godt tilpas mere. Hvis vi ikke hele tiden var på rejse, ville vi ikke kunne holde det ud! Men farvel nu, nyd nu de dejlige bjerge - eller hvad der er tilbage af dem".

Vi lod os alligevel smitte lidt af shoppingfeberen og stillede os i kø ved en butik, der lovede whisky til favorable priser. Flaskerne var på 2½ liter og prisen kun 11 Euro. Hvilket er lidt under 100 kr. - vi kunne rolig begive os videre til Spanien. Tolderen gad ikke spørge nogen på danske nummerplader..

Der var masser af politi i byen, i hvert eneste kryds stod en betjent for at hjælpe folk helskindet over på den anden side, på fortovene spadserede de også og var flittigt beskæftiget med at sætte små sedler under vinduesviskerne.

Ak, ja - vi havde nu køretøjerne i sikkerhed på campingpladsen og der var ikke langt at gå dertil, den var næsten midt i byen. Vi nåede dog også at kigge på det lange spir af en tilspidset pyramide. Som om den ville overtrumfe synet af de majestætiske toppe hele vejen rundt omkring os.

